

اختر الترجمة الأقرب للمعنى الصحيح فيما يأتي

20- إذا جاء الطالبُ الشيخَ بكتاب أو جزء فيقول: هذا كتابك فناولنيهِ وأجز لي روايته " فيجيبه إلى ذلك من غير أن ينظر فيه ويتحقق روايته لجميعة، فهذا لا يجوز ولا يصحُّ.

- A) Öğrenci hocaya bir kitap veya bir cüz ile gelip "bu senin kitabın dolayısıyla onu bana münavele ile ver ve onun rivayeti için bana izin ver" dediğinde hocanın, kitaba bakmaksızın ve rivayetlerinin tamamını tahkik etmeksizin, buna icabet etmesi; işte bu caiz olmaz sahih de olmaz.
- B) Hoca talebeye kitabıyla veya bir cüzle gelip: Bu artık senin kitabındır ve onu sana münaveleyle verip rivayet etmene de izin veriyorum derse, ve o da bunun üzerine içine bakmaksızın ve tamamının rivayetini doğrulamaksızın kabul ederse bu caiz ve doğru olmaz.
- C) Öğrenci hocaya bir kitapla veya bir cüzle geldiğinde der ki: İşte bu senin kitabın, onu bana münaveleyle ver ve onu rivayetine icazet verebileyim derse ve o da bunun üzerine içine bakmaksızın ve tamamının rivayetini tahkik etmeksizin icabet ederse bu caiz ve doğru olmaz.
- D) Öğrenci hocaya bir kitapla gelir ve der ki: İşte bu senin kitabın, onu bana eldenteslim et ve onu rivayet etmem için bana izin ver derse ve o da bunun üzerine içine bakmaksızın ve tamamının rivayetini doğrulamaksızın rıza gösterirse bu caiz ve sahih olmaz.
- E) Hoca talebenin kitabıyla veya bir cüzüyle gelip: Bu kitabını ve onu sana münaveleyle verenin icazetini onaylıyorum derse, ve o da bunun üzerine içine bakmaksızın ve tamamının kendi rivayeti olduğunu doğrulamaksızın kabul ederse bu caiz ve sahih olmaz.

اختر الإجابة الخاطئة مما يأتي

19- للمناولة المقرونة بالإجازة صور، منها:

- (A) أَنْ يَدْفَعَ الشَّيْخُ إِلَى الطَّالِبِ أَصْلَ سَمَاعِهِ، أَوْ فَرَعًا مُقَابِلًا بِهِ.
- (B) أَنْ يَجِيءَ الطَّالِبُ إِلَى الشَّيْخِ بِكِتَابٍ، أَوْ جُزْءٍ مِنْ حَدِيثِهِ، فَيَعْرِضُهُ عَلَيْهِ.
- (C) أَنْ يَأْتِيَ الطَّالِبُ الشَّيْخَ بِكِتَابَيْنِ أَوْ جُزْءٍ فَيَقُولُ: "هَذَا رَوَيْتُكَ، فَاعْرِضْهُ، وَأَجْزِ لِي رَوَايَتَهُ".
- (D) أَنْ يُنَاقِلَ الشَّيْخُ الطَّالِبَ كِتَابَهُ، وَيُجِيزُ لَهُ رَوَايَتَهُ عَنْهُ، ثُمَّ يُمْسِكُهُ الشَّيْخُ عِنْدَهُ.
- (E) أَنْ يَأْتِيَ الطَّالِبُ الشَّيْخَ بِكِتَابٍ أَوْ جُزْءٍ فَيَقُولُ: هَذَا رَوَيْتُكَ، فَتَأْوِلْنِيهِ، وَأَجْزِ لِي رَوَايَتَهُ.

18- أما المكاتبه المقرونة بلفظ الإجازة .....

- (A) فهي في الضعف شبيهة بالمناولة المقرونة بالإجازة.
- (B) فهي كالمناولة المقرونة بالإجازة غير معمول بها.
- (C) فهي في الصحة والقوة شبيهة بالمناولة المقرونة بالإجازة.
- (D) فهي كالمناولة المقرونة بالإجازة غير مرضي عنها.
- (E) فهي أكثر صحة وقوة من المناولة المقرونة بالإجازة.

17- إذا دفع الشيخ إلى الطالب أصل سماعه أو فرعاً
مقابلاً به ويقول: " هذا سماعي أو روايتي عن فلانٍ فاروه
عني " ثم يملكه إياه.

هذا القسم من أقسام طرق نقل الحديث وتلقيه اسمه

.....

(A) المكاتبَةُ.

(B) الوجادة.

(C) المناولة.

(D) الإجازة.

(E) الوصية بالكتب.

16- "لبن الحديث، و ليس بقوي، ضعيف الحديث"
هذه من ألفاظ.

(A) الروايات الصحيحة

(B) الراوي الثقة

(C) الأحاديث الموضوعية

(D) علم الجرح

(E) علم التعديل

-15

- (A) أنّ هذا سماع صحيح، والمختار أنّ ذلك غير صحيح.
(B) أنّ هذا سماع غير صحيح، والمختار أنّ ذلك صحيح.
(C) أنّ هذا سماع جائز، والمختار أنّ ذلك غير جائز.
(D) أنّ هذا سماع يؤخذ به، والمختار أنّه لا يؤخذ به.
(E) أنّ هذا موافق لقواعد السماع والتحمّل، والمختار أنّ ذلك مخالف.

الطالب: إذا كان أصل الشيخ عند القراءة عليه بيد غيره وهو موثوق به، مراعى لما يُقرأ، أهلٌ لذلك، فما حكم السماع هنا؟
الأستاذ: ..... فهو كما لو كان أصله بيد نفسه. بل أولى لتعاقد ذهني شخص عليه.

الطالب: وإن كان الشيخ لا يحفظ ما يُقرأ عليه؟
الأستاذ: هذا ما اختلفوا فيه، فقد رأى بعض أئمة الأصول ..... وبه عمل معظم الشيوخ وأهل الحديث.

-14

- (A) إذا كان الشيخ يُمسك أصله بيده.
(B) إذا كان الشيخ غير واثقٍ من القارئ.
(C) إذا كان الشيخ لا يحفظ ما يُقرأ عليه.
(D) إذا كان الشيخ يحفظ ما يُقرأ عليه.
(E) إذا كان الشيخ لا يسمع ما يُقرأ عليه.

13- اقرأ المتن الآتي ثم أجب .

قلت: التحديد بخمس هو الذي استقرّ عليه عمل أهل الحديث المتأخرين. والذي ينبغي في ذلك أن يُعتبر في كلِّ صغيرٍ حاله على الخصوص، فإن وجدناه مرتفعاً عن حال من لا يعقل فهماً للخطاب وردّاً للجواب ونحو ذلك صحّحنا سماعه وإن كان دون خمسٍ، وإن لم يكن كذلك لم نصحّح سماعه وإن كان ابن خمسٍ بل ابن خمسين. حسب رأي الكاتب في هذا المتن نفهم ما يلي: .....

(A) يصحُّ سماعُ ابن خمس سنوات على الإطلاق.

(B) يصحُّ سماعُ ابن خمس سنوات وأقلَّ بشروط.

(C) لا يصحُّ سماعُ ابن خمس سنوات.

(D) لا يصحُّ سماعُ ابن الخمسين سنةً.

(E) يتحدّد السَّماعُ بالعمُر.

12- من أقسام طرق نقل الحديث وتلقّيه الوجادة: والأصل فيها أن يقول (وجدت بخطِّ فلانٍ، أو قرأت بخطِّ فلانٍ، أو في كتاب فلانٍ بخطِّه أخبرنا فلانُ بن فلانٍ) ويذكر شيخه، ويسوق سائر الإسناد، والمُتن. أو يقول: (وجدت، أو قرأت بخطِّ فلان عن فلان)، ويذكر الذي حدثه ومن فوقه.

أمّا إذا قال فيه: (عن فلانٍ، أو قال فلانٌ) من غير ذكر الوجادة فهو .....

(A) تدليس.

(B) انقطاع.

(C) إرسال.

(D) إعضال.

(E) عنعنة.

11- إذا قال الشَّيْخُ: «أجزت لك الكتاب الفلاني،
أو: ما اشتملت عليه فهرستي هذه» فهي:

(A) الإجازة لغير المعين بلفظ العموم.

(B) الإجازة لمعين في غير معين.

(C) الإجازة للمعدوم.

(D) الإجازة لمعين في معين.

(E) الإجازة بالمجهول أو للمجهول.

10- Verilen metin dikkate alırsa, âli ve nâzil isnada dair
aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

(Not: Bahsi geçen isimler gerçek kişileri temsil
etmemektedir)

A) Farklı bölgelerdeki muhaddislerden hadis almak için
yapılan yolculukların faydalarından biri de, daha âli bir isnad
elde edebilmedir.

B) Zeyd ve Ubade, Ahmed b. Saîd'in Merv'deki hocasından
aldığı hadisler dışında ondan aldıkları hadislerde aynı düzey
isnada sahiptirler.

C) Abdurrahman, hocası Ahmet'ten aldığı hadisler
bakımından Zeyd'ten daha ali bir isnada sahiptir.

D) Zeyd ve Hüseyin, Ahmed b. Saîd'in diğer iki öğrencisine
göre elde ettikleri bazı hadislerde daha ali bir isnada
sahiptirler.

E) Hüseyin ve Abdurrahman, elde ettikleri bazı hadislerde
farklı türden isnada sahiptirler.

10. Soruyu, aşağıda verilen metne göre cevaplayınız

Ahmed b. Said el-Mervî, hicri üçüncü asırda yaşamış bir muhaddistir. Hadis tahsili için kendi memleketinden başlayarak birçok ilim merkezine yolculuk yapmış ve buradaki muhaddislerden hadis toplamıştır. Daha sonra Bağdat'a yerleşmiş ve burada topladığı hadislerden oluşturduğu eserini kendi öğrencilerine aktarmıştır. Halkasında bulunan öğrencilerden Hüseyin, Ubade, Zeyd ve Abdurrahman onun yanında bulunan hadisleri öğrendikten sonra farklı şehirlerdeki muhaddislerden de hadis almak için yolculuğa çıkmıştır. Ubade ve Abdurrahman Mısır'a giderken Hüseyin ve Zeyd Horasan bölgesine gitmiştir. Her biri bulunduğu bölgedeki muhaddislerden hadis almışlardır. Bu öğrenciler birkaç yıl sonra bir araya geldiklerinde kimlerden hadis aldıklarını müzakere etmişlerdir. Hüseyin ve Zeyd, hocaları Ahmed b. Saîd'in Merv'deki hocasıyla karşılaşmış ve hocalarından dinledikleri hadisleri ondan da dinlemişlerdir. Ubade ve Abdurrahman ise, kendi hocalarının karşılaşmadığı başka hocalardan hadis almışlardır.

9- (I) Tedvin çalışmaları, Emevilerin son dönemlerinde başlamış olmasına rağmen, en olgun şekline ancak Abbasiler döneminde, yani ikinci asrın ortalarında ulaşabilmiştir. (II) Çünkü o dönemde değişik ilim dallarındaki tedvin hareketleri hız kazanmış, sünnet de bundan nasibini almıştır. (III) Fakat Zühri'nin ve ondan sonra gelen diğer muhaddislerin topladıkları hadisleri içine alan bu kitaplardan ancak pek azı günümüze ulaşmıştır. (IV) Zühri gibi ilk devir alimleri ise her konuya müstakil bir kitap tahsis etmişler ve bu kitaplarda o konuyla ilgili bütün bildikleri hadisleri toplamışlardır. (V) Bununla beraber Zühri'nin ve diğerlerinin kitaplarında yer alan hadisler, daha sonraki dönemlerde yazılan çeşitli hadis kitaplarına girmiş, böylece kitapların asıl nüshaları yok olsa bile, içlerindeki hadisler yok olmaktan kurtarılmıştır.

Yukarıda verilen metinde anlamı bozan cümle aşağıdakilerden hangisidir.

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

8- Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- (A) سماع / أخبرني
(B) عرض / حدثنا قراءة عليه
(C) أجازة / إجازنا فلان
(D) مناولة / أعلمني فلان مناولة
(E) مكاتبة / حدثنا فلان مكاتبة

حَدَّثَنَا مُسَدَّدٌ، وَأَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ، قَالَا: حَدَّثَنَا
يَحْيَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْأَخْنَسِ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ
بْنِ أَبِي مُغِيثٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ مَاهَكَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
عَمْرٍو، قَالَ: كُنْتُ أَكْتُبُ كُلَّ شَيْءٍ أَسْمَعُهُ مِنْ رَسُولِ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أُرِيدُ حِفْظَهُ، فَهَتَيْتَنِي قَرِيشُ
وَقَالُوا: أَتَكْتُبُ كُلَّ شَيْءٍ تَسْمَعُهُ وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِشَرِّ يَتَكَلَّمُ فِي الْغَضَبِ، وَالرِّضَا، فَأَمْسَكْتُ
عَنِ الْكِتَابِ، فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ، فَأَوْمَأَ بِأَصْبَعِهِ إِلَيَّ فِيهِ، فَقَالَ: أَكْتُبْ فَوَالَّذِي
نَفْسِي بِيَدِهِ مَا يَخْرُجُ مِنْهُ إِلَّا حَقٌّ

7- Yukarıdaki rivayete bakıldığında hangisi anlaşılamaz?

- A) Hz. Peygamber (s.a.v) hadis yazımına özelde izin vermiştir.
B) Sahabeden bazıları hadis yazımında temkinli davranmışlardır.
C) Mutlak bir yazım yasağı yoktur.
D) Abdullah b. Amr (r.a) bu olaydan sonra ezberden hadis nakletmeye başlamıştır.
E) Bazı sahabiler hadise karşı diğerlerinden daha ilgilidirler.

6- Hz. Peygamber döneminde yaşayıp Müslüman olduğu halde onunla görüşme imkanı bulamayan, onun hayatında veya daha sonra sahabeden bir veya birkaçı ile görüşen kimseler muhadram olarak isimlendirilir. Aşağıdaki isimlerden hangisi muhadramdandır?

- A) Alkame b. Kays
- B) Ata b. Ebi Rabah
- C) Şabi
- D) Zühri
- E) Tavus

5- Aşağıdaki ayetlerden hangisinde Kuran kastedilmektedir?

- (A) مَا فَزَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ
- (B) وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
- (C) مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ
- (D) وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلِّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

Hiçbiri (E)

4- Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sistemli olarak hadis uydurma, muhaddislerin çoğuna göre Hz. Ömer'in şehid edilmesiyle ortaya çıkan olaylarla birlikte başlamıştır.
- B) Şiiler tarafından uydurulan hadislerin büyük bir kısmı, Hz. Ali'nin menkıbeleri hakkında olup, bir kısmı da Hz. Muaviye ve Emevi sülalesinin aleyhindedir.
- C) Emevi taraftarları, Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın erdemlerine dair hadisler uydurmuşlardır.
- D) Hariciler, ilk üç halifenin halifeliklerini geçerli saymakla birlikte Hz. Osman'a, akrabalarını kayırıp iş başına geçirdiği için karşı çıkmışlardır.
- E) İsnadı en güvenilir kimselerden meydana gelse bile, akla aykırı ve İslam'ın temel ilkelerine uymayan her hadisi uydurma olarak değerlendirmede alimler asla tereddüt etmemişlerdir.

3- Hazrec kabilesine mensuptur. Babası Uhud Savaşı'nda şehid düşünce hayatın zorluklarına göğüs germek zorunda kalmıştır. Buna rağmen, Allah'ın Elçisi'nin (s.a.v) toplantılarında hazır bulunmuş büyük bir şevkle ondan hadis almıştır. Resulullah'ın vefatından sonra 64 yıl daha yaşamış ve bu süreç içerisinde Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Zeyd b. Sabit gibi sahabelerden hadis öğrenmiştir.

Yukarıda anlatılan sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muksirundan Ebu Sa'id el- Hudrî
- B) Muksirundan Cabir b. Abdilllah
- C) Mukillundan Abdurrahman b. Avf
- D) Muksirundan Enes b. Malik
- E) Mukillundan Zubeyr b. Avvam

2- Aşağıdaki merkezlerden hangi ikisi, işlevleri bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Mekke - Medine
- B) Kufe - Basra
- C) Şam - İskenderiye
- D) Medine - Mısır
- E) Dımaşk - Kayrevan

1- Hz. Peygamber (s.a.v) sonrası toplumdaki sahabe oranının git gide azalması hadis arzını daraltmış ve rivayetlere yönelik talebi artırmıştır.

Yukarıda verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur ?

- A) Sahabe nesli azaldıkça hadise ilgi artmıştır.
- B) Tabi'iler hadise, sahabeden daha çok kıymet vermiştir.
- C) Hadislerin kıymeti sonradan anlaşılmıştır.
- D) Sahabiler hadislere değer vermemişlerdir.
- E) Tabi'iler "Kuran yeter" diyerek hadisleri terketmişlerdir.

توضيحات

- ١) الاختبار في كُتيب الأسئلة هذا يتكون من عشرين سؤالاً.
- ٢) مدّة الإجابة المعطاة لهذا الاختبار أربعون دقيقة.
- ٣) لكلّ سؤالٍ واردٍ في الاختبارات الموجودة في هذا الكُتيب جواب واحد صحيح فقط . وتُعتبر الإجابة على سؤال ما خاطئةً إذا تمّت الإشارة على أكثر من جواب في السؤال الواحد.
- ٤) في حال رغبتكم بتغيير الإجابة التي وضعتم إشارتها لا تنسوا أن تقوموا بعملية المحي بشكل جيد.
- ٥) عند حساب درجات هذه الاختبارات يتم احتساب عدد الإجابات الصحيحة فقط. ولن تؤثر الإجابات الخاطئة على درجاتكم.
- ٦) باستطاعتكم أن تبدؤوا بالإجابة على الأسئلة التي تريدونها . ولا تنسوا أن تضعوا إشارة إجابتكم على السؤال في المكان المخصص للرد على هذا السؤال في ورقة الإجابة.
- ٧) تم توضيح القواعد الأخرى التي ينبغي اتباعها على الغلاف الخلفي من هذا الكُتيب

AÇIKLAMA

1. Bu soru kitapçığındaki test 20 sorudan oluşmaktadır.
2. Bu test için verilen cevaplama süresi 40 dakikadır.
3. Bu kitapçığındaki testte yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde, silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.
5. Bu sınavın değerlendirilmesi doğru cevap sayısı üzerinden yapılacak, yanlış cevaplar dikkate alınmayacaktır.
6. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız.
7. Sınavda uyulacak diğer kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.